

Αρ. Πρωτ. 87
Ζωγράφου, 29 Σεπτεμβρίου 2011

Προς
τους Πρυτάνεις και Προέδρους Δ.Ε. Ελληνικών Πανεπιστημίων

Κοινοποίηση:
Καθ. Βασ. Παπάζογλου, Ειδικό Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης

Θέμα: Πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πηγές του εκδοτικού οίκου Elsevier

Αξιότιμοι κύριοι Πρυτάνεις,

Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για τις τελευταίες εξελίξεις στο θέμα της πρόσβασης στις ηλεκτρονικές πηγές του εκδοτικού οίκου Elsevier.

Όπως ενθυμείσθε από την ενημέρωση που κάναμε στην 67^η Σύνοδό σας (1-2 Ιουλίου 2011), οι προσφορές που είχαμε λάβει από τον εν λόγω εκδοτικό οίκο για την ανανέωση της σύμβασης πρόσβασης στις πηγές του (ScienceDirect και Scopus) για το έτος 2012 (και μετά) ήταν «εξαιρετικά αρνητικές», όπως και σεις τις χαρακτηρίσατε στη σχετική απόφασή σας (ΑΠΟΦΑΣΗ 5, 67^η Σύνοδος Πρυτάνεων και Προέδρων Δ.Ε.)¹.

Δυστυχώς και παρά τις προσπάθειές μας, ο Elsevier δεν κατέθεσε μέχρι σήμερα καμία άλλη βελτιωμένη πρόταση. Εν τω μεταξύ, όπως και όλοι μας καθημερινά το βιώνουμε, τα οικονομικά δεδομένα και για τα Πανεπιστήμια έχουν αλλάξει δραματικά επι τα χέρια και οι εκτιμήσεις για το επόμενο έτος προβλέπουν ακόμη μεγαλύτερη επιδείνωση. Για τις φειδωλές συμβατικές υποχρεώσεις μας προς όλους τους εκδοτικούς οίκους (του Elsevier

¹ Συνοπτικό ιστορικό της σχέσης Heal-Link – Elsevier: Όπως είναι γνωστό, κατά την διάρκεια του 2009 υπήρχαν πολλά προβλήματα στην πρόσβαση στα περιοδικά των εκδοτών με τους οποίους συνεργάζεται ο HEAL-Link. Ο λόγος ήταν ότι οι συμβάσεις του HEAL-Link με την πλειονότητα των εκδοτών είχαν λήξει στις 31-12-2008 και δεν είχε εγκριθεί χρηματοδότηση για τα επόμενα έτη, ώστε να γίνει ανανέωση των συμβάσεων. Παρόλα αυτά, πολλοί εκδότες έδειξαν κατανόηση και αρκετοί συνέχισαν να δίνουν πρόσβαση μέχρι να δοθεί λύση, ενώ κάποιοι έκοψαν την πρόσβαση μετά από πολλούς μήνες ανοχής. Οι συμβάσεις με 22 εκδότες για το 2009 υπεγράφησαν την άνοιξη του 2010 και οι συμβάσεις για την τριετία 2010-2012 υπεγράφησαν το καλοκαίρι του 2010, μετά την ανάληψη καθηκόντων από την νέα ηγεσία του ΥΠΕΠΘ. Μέχρι και το 2010 ο μόνος εκδότης που πληρώθηκε έγκαιρα ήταν ο Elsevier.

Περαιτέρω οι εκδότες δέχθηκαν οι συμβάσεις των ετών 2010-2012 να έχουν μηδενικές αυξήσεις για την τριετία. Ο μόνος εκδότης που δεν δέχθηκε μηδενική αύξηση για το 2012 ήταν ο Elsevier. Για αυτό τον λόγο και η ανανέωση της σύμβασής του έγινε για τα έτη 2010-2011 μόνον. Αξίζει να σημειωθεί ότι το κόστος της σύμβασης του Elsevier ανέρχεται για το 2011 στο 42.38% του προϋπολογισμού του HEAL-Link, ενώ ο Elsevier δίνει πρόσβαση σε 2.000 μόνο (ποσοστό 13.8%) από το σύνολο των 14.500 περιοδικών στα οποία έχουν πρόσβαση τα μέλη του HEAL-Link.

Οι διαπραγματεύσεις με την επιτροπή περιοδικών του HEAL-Link και εκπροσώπους του Elsevier (με συμμετοχή και του προέδρου του ΣΕΑΒ και μελών του διοικητικού συμβουλίου στην αρχική συνάντηση) δεν έχουν ευοδωθεί μέχρι σήμερα, γιατί ο Elsevier επιμένει να ζητά ετήσιες αυξήσεις καθιστώντας με τον τρόπο αυτό το κόστος δυσβάσταχτο.

συμπεριλαμβανομένου) λάβαμε από το Υπουργείο 1 εκατ. ευρώ λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα. Αν στο ελλείπον αυτό ποσό προσθέσουμε τις επιβαρύνσεις που θα έχουμε λόγω καθυστερήσεων των πληρωμών (σε σχέση με το συμβατικό χρόνο εξόφλησης), τότε ένα ποσό μεγαλύτερο των 1,5 εκατ. ευρώ θα παραμείνει ως χρεωστικό προς τους εκδότες και θα επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του 2012, για τον οποίο όμως προβλέπονται περικοπές, ίσως και 50%.

Υπό τις παραπάνω συνθήκες θεωρείται αδύνατη η ανανέωση της σύμβασης με τον Elsevier για το έτος 2012. Ας σημειωθεί ότι με όλους τους υπόλοιπους εκδότες έχουμε υπογεγραμμένες συμβάσεις και για το 2012, τις οποίες και οφείλουμε να τηρήσουμε. Βέβαια είναι στις προθέσεις μας να επικοινωνήσουμε μαζί τους και να ζητήσουμε μια γενναία έκπτωση για το επόμενο έτος, ή δυνατόν της τάξης του 20%, ώστε να καταστεί εφικτή η πληρωμή τους στα πλαίσια του αναμενόμενου μειωμένου προϋπολογισμού.

Το Δ.Σ. του Σ.Ε.Α.Β. κατά τη σημερινή του συνεδρίαση (29.9.2011) έλαβε ομόφωνη απόφαση για μη ανανέωση της σύμβασης με τον εκδοτικό οίκο Elsevier (περιοδικά ScienceDirect) για το 2012. Θα καταβληθεί, ωστόσο, προσπάθεια να διατηρηθεί η πρόσβαση στη βιβλιογραφική βάση Scopus. Ο εκδοτικός οίκος μας έχει διαμηνύσει ότι, λόγω της καθυστέρησης στην πληρωμή του (στην πραγματικότητα πρόκειται για τη συνήθη καθυστέρηση λόγω του χρονοβόρου της σχετικής διαδικασίας), **προτίθεται να διακόψει την πρόσβαση στις αρχές Οκτωβρίου.** Σημειωτέον ότι αυτό είναι ανεξάρτητο από την ανανέωση ή μη της σύμβασης, είναι δε ενδεικτικό της συμπεριφοράς τους (και όχι μόνον προς το Σύνδεσμό μας). Θα θέλαμε συμπληρωματικά να σας ενημερώσουμε ότι σε περίπτωση που μας διακοπεί πράγματι η πρόσβαση από τον Elsevier, θα ενεργοποιήσουμε την υπηρεσία Portico, στην οποία είμαστε συνδρομητές, για τη συνέχιση της πρόσβασης στις μέχρι τώρα πηγές του Elsevier, όπως δικαιούμαστε. Εξυπακούεται ότι σε μια τέτοια περίπτωση ο Elsevier θα πληρωθεί μόνο για το χρονικό διάστημα που μας παρείχε πρόσβαση κατά το 2011.

Με τιμή

Νικόλαος Μήτρου
Καθ. ΕΜΠ, Πρόεδρος Σ.Ε.Α.Β